

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสนับสนุนทางสังคมของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว

ผู้เขียน นายเอกสิทธิ์ ไชยปิ่น

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิ่มอนงค์ งามประภาสม ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา ไกรพิบูลย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การสนับสนุนทางสังคมของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ตัดสินใจเข้ามาเป็นอาสาสมัครทำงานร่วมกับโรงพยาบาล เพื่อการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว รวมทั้งศึกษากระบวนการที่ทำให้การสนับสนุนทางสังคมของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อประสบผลสำเร็จ ในการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยทั้งวิธีการเชิงปริมาณและคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การจัดสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม รวมทั้งศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาปัจจัยที่ทำให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ตัดสินใจเข้ามาเป็นอาสาสมัครทำงานร่วมกับโรงพยาบาลเพื่อการสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยเอดส์และครอบครัวนั้น เกิดขึ้นเนื่องจากการได้รับแรงสนับสนุนจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ได้แก่ เครือข่ายผู้ติดเชื้อที่เป็นแกนนำอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลและคณะกรรมการเครือข่ายเอดส์ ขณะเดียวกันการตัดสินใจดังกล่าวยังเกิดจากแรงจูงใจภายในตัวของผู้ติดเชื้อ คือ ต้องการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาเพื่อนผู้ติดเชื้อทางด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ ต้องการมีส่วนร่วมและรับรู้ในการดูแล

รักษาสุขภาพของตนเองและเพื่อนผู้ติดเชื้อด้วยกัน รวมถึงการเป็นอาสาสมัครผู้ติดเชื้อทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าเพิ่มขึ้น ที่ได้มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ต่อผู้อื่น ส่วนแรงจูงใจภายนอก คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การรู้จักวิธีป้องกันตนเองจากอาการข้างเคียงหรืออาการแทรกซ้อน นอกจากนี้ การเป็นอาสาสมัครผู้ติดเชื้อทำให้มีเพื่อนไว้คอยเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจ รวมไปถึงการที่สังคมทั่วไปยังไม่ยอมรับผู้ติดเชื้อเท่าที่ควร จึงต้องการทำงานเพื่อผลักดันให้สังคมเกิดความเข้าใจผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ถูกต้อง ทั้งนี้ การตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก เกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของการสื่อสารทางสุขภาพ

กระบวนการสนับสนุนทางสังคมของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี ประสบผลสำเร็จในการปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยเอดส์และครอบครัวนั้นเกิดจากบทบาทและหน้าที่ ซึ่งมีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเยี่ยมบ้านเพื่อหนุนเสริมกำลังใจ การจัดอบรมญาติและผู้ป่วย การจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน การพบกลุ่มและให้คำปรึกษาในศูนย์รวม รวมถึงความมั่นใจในการสนับสนุนทางสังคมของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอง นอกจากนี้ยังเกิดจากการรักษามาตรฐานและจริยธรรมของการเป็นอาสาสมัครผู้ติดเชื้อที่ดี เช่น การเก็บรักษาความลับของผู้ป่วย มีการนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง การจัดกิจกรรมทางสุขภาพและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย รวมถึงการจัดวางตัวตนของการเป็นอาสาสมัครที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันกิจกรรมต่างๆ สามารถขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องเกิดจากการที่ “ศูนย์สุขภาพองค์กรร่วม” ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ทั้งในเรื่องของงบประมาณ ความรู้ สถานที่ รวมไปถึงบุคคลกรที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทำให้เกิดความมั่นใจและเพิ่มพูนทักษะความรู้ในการทำงานยิ่งขึ้น เงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้ นับว่าเป็นสิ่งหนุนเสริมให้กระบวนการเคลื่อนไหวทางสุขภาพของอาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จในการสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์อย่างเป็นองค์รวม เพื่อนำไปสู่รูปแบบการปรับเปลี่ยนระบบบริการทางสุขภาพ จากผู้ที่ได้รับการบริการมาสู่ผู้มีส่วนร่วมในการให้บริการและพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวีให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

Thesis Title Social Support of HIV-Infection Volunteers for Helping AIDS Patients and Their Families

Author Mr.Eaksit Chaipin

Degree Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Asst.Prof.Dr. Nimanong Ngamprapasom Chairperson

Asst.Prof.Dr. Suchada Kraiphikul Member

ABSTRACT

The purpose of this study were: firstly to determine factors involving decision in co-working volunteer in hospital, secondly to support socially AIDS patients and their families and thirdly to evaluate the effectiveness the process under going by the HIV-infection volunteers in relation to the AIDS patients and families as a social support. The research was under both qualitative and quantitative investigated. Data were collected using interviewing and questionnaires. Focus group, Participate observation, and reference reviewed were also processed.

The results show that major factor influencing the HIV infection's decision as a co-working volunteers in the hospital in order to support socially the AIDS patients and families was the stimulation from various organizations such as the HIV Infection Network Center, Hospital Staffs and AIDS Network Committee. In addition, the decision was resulting from inner inspire of the HIV infection themselves. This included the inspiration in desirable to assist friends who also HIV infected solving problems in health, moral, social and personal welfare. Moreover, being assisted to other HIV infections could permit chances in exchanging experience in health care. Most of all, being the volunteer could create dignity, virtue and is able to be beneficial to others. Outer persuaded factors were an update information concerning health care

and self-defense from side effects or an insinuated sickness. Although the HIV infection volunteer has showed advantages in particular, a friendly group of helping hands for discussing, the public society in general does not considerably accept The HIV infected group. More activities should be proposed to societies in order to create the correct understanding of the HIV infected group. Communication though the health cares mass medium is the most effective and efficient.

The effectiveness of the Social Support of HIV-Infection Volunteers for Helping AIDS Patients and Their Families Program was the results of various activities: moral house calls, patients and relatives workshop, society meeting, group discussion in Health Care Service Center and social support from the HIV infection volunteer. Ethics of well management in secreting patients' information, correct information broadcast, simple linguistic communication and appropriate personality of volunteers were also basses of the effectiveness. Along with, the Health Care Service Center was well supported in finance, knowledge, building and advisory staffs from various sources in training, resulted in gaining experience and self-confident to the volunteers. These were keys for the achievement of the objectives in order to responding not only the AIDS patients and their families' problems and needs, but also to other HIV infection groups. Finally, this will lead to the readjustment of the health system of the AIDS infection patients as the receiver to be the life quality participant group and survive happily in their societies with pride.